

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 23 april 2021

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 4/2021

Emner:

- Færøerne lempet corona-restriktionerne
- Møde mellem landsstyremanden for udenrigsanliggende og forsvarsministeren
- Udenrigspolitisk redegørelse fremlagt
- Selvstyrepartiet og koalitionen i dialog om muligt samarbejde
- Lovforslag om fangstafgift fremsat i Lagtinget
- Køb af fast ejendom på Færøerne
- Grøn el-produktion udgjorde 49 pct. af den samlede el-produktion i årets første kvartal
- Forbrugerpriserne er stigende
- Ny tunnel til Hvalba er færdigbygget

Færøerne lempet corona-restriktionerne

Landsstyret har lempet karantæne reglerne og anbefaler nu fire dages hjemmeophold ved indrejse. Anbefalingen gælder dog ikke fuldt vaccinerede eller personer, som har haft COVID-19. Endvidere er det nu muligt for grupper på op til 500 personer at forsamles.

Møde mellem landsstyremanden for udenrigsanliggende og forsvarsministeren

Landsstyremanden for udenrigsanliggende Jenis av Rana (Miðflokkurin) har holdt møde med forsvarsminister Trine Bramsen. Jenis av Rana oplyste efterfølgende, at de havde haft et godt møde, hvor det blev aftalt, at færøske og danske embedsmænd vil påbegynde forhandlinger om en evt. kommende radar på Færøerne. Jenis av Rana forventer, at forhandlingerne er færdige til efteråret, hvorefter resultatet skal forelægges for Lagtingets Udlandsudvalg.

Udenrigspolitisk redegørelse fremlagt

Landsstyremanden for udenrigsanliggende Jenis av Rana fremlagde den 21. april 2021 den årlige udenrigspolitiske redegørelse for Lagtinget. Redegørelsen beskriver bl.a. følgende områder: De juridiske rammer for et større råderum, sikkerhedspolitik, Arktis, handel og Færøerne som en storhavs-nation. Redegørelsen skal til debat i Lagtinget den 26. april 2021.

Selvstyrepartiet og koalitionen i dialog omkring muligt samarbejde

Formændene for koalitionspartierne og Sjálvstýri-partiets ene medlem i Lagtinget, Kristin Michelsen, har på foranledning af Sjálvstýri holdt møde for at diskutere samarbejdet mellem partiet og koalitionen. Sjálvstýri har indtil videre støttet op om de fleste sager, som koalitionen har fremsat, og parterne har på mødet diskuteret emner, som Sjálvstýri nu vil have på dagsordenen. Det er ikke oplyst, hvilke emner der er tale om, men Kristin Michelsen, der er valgt på Suðuroy, har sendt et brev til Lagtingets Økonomiudvalg vedr. to vejanlæg i forbindelse med den nye tunnel i Hvalba på Suðuroy. Lagmanden oplyser, at Sjálvstýri ikke bliver en del af koalitionen.

Lovforslag om fangstafgift fremsat i Lagtinget

Den 15. april 2021 fremlagde landstyremanden for fiskerianliggende Jacob Vestergaard (Fólkaflokkurin) forslag til lagtingslov om nye regler for fangstafgift. Forslaget forventes at indbringe ca. 300 mio. kr. årligt til landskassen. Fagforeningerne for fiskeribesætningerne har i deres bemærkninger til lovforslaget påpeget, at det alene er rederierne, som skal betale afgiften, og at afgiften således ikke må belaste besætningsmedlemmerne. Landsstyreområdet for finansanliggende har oplyst, at spørgsmålet om, hvem der skal betale afgiften, ligger inden for arbejdsmarkedets betingelser og forhandlinger, og er derfor ikke behandlet i forslaget. Forslaget er sendt til behandling i Lagtingets Økonomiudvalg.

Køb af fast ejendom på Færøerne

Tjóðveldi fremlagde i marts måned forslag til lagtingslov, hvis formål er at forhindre, at udlændinge køber fast ejendom på Færøerne. Lagtingets retsudvalg har i udvalgsbetænkningen bl.a. oplyst, at der årligt sælges ca. 600 ejendomme på Færøerne, og at mellem 5-10 købes af udlændinge. Flertallet i retsudvalget, som består af medlemmer i koalitionspartierne, støtter ikke forslaget, da landsstyret arbejder med sit eget forslag om køb af fast ejendom, som er sendt i høring.

Grøn el-produktion udgjorde 49 pct. af den samlede el-produktion i årets første kvartal

Mere end halvdelen af el-produktionen i marts måned blev produceret af vand, vind, biogas og solenergi. Især produktionen af vandenergi var høj og udgjorde 39,6 pct. af den samlede produktion. Den grønne el-produktion udgjorde 49 pct. af den samlede el-produktion i årets første kvartal. Umhvørvisstovan (Miljøstyrelsen) har for nyligt givet det privatejede selskab Vindrøkt, tilladelse til produktion af vindenergi i et område i udkanten af Tórshavn. Afgørelsen har medført debat og stor uenighed mellem Miljøstyrelsen og SEV (det kommunale energi selskab), som har påpeget, at el-nettet på nuværende tidspunkt ikke kan tage imod al den strøm, der bliver produceret.

Forbrugerpriserne er stigende

Hagstova Føroya (Færøernes Statistik) oplyser, at forbrugerpriserne er stigende. I starten af coronapandemien var der et fald i forbrugerpriserne, men nu, hvor pandemien er under kontrol, steg priserne med 1,3 pct. i årets første kvartal i forhold til kvartalet før. Olieprisen er faldet, mens tøj og biler er blevet dyrere. Inden COVID-19 steg priserne 1-2 pct. årligt, men nu er prisen på flere varegrupper højere end før pandemien.

Ny tunnel til Hvalba er færdigbygget

Den 27. juni 2019 påbegyndte man arbejdet på en ny tunnel til Hvalba. Den nuværende tunnel fra 1963 er den ældste på Færøerne. Den nye tunnel har kostet 272 mio.kr. og er 2,5 km. Tunnellen åbner den 8. maj 2021.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen